

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

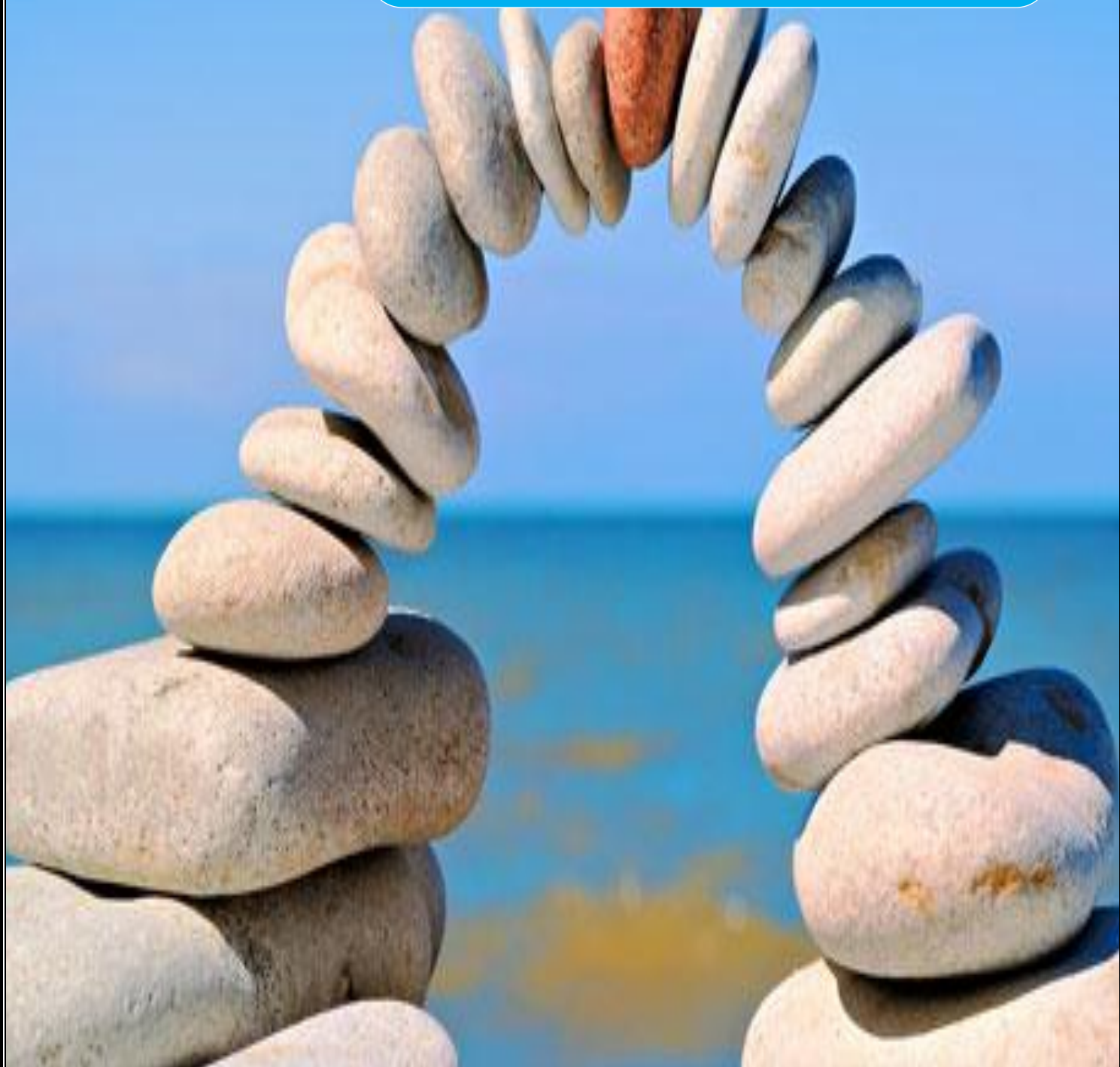
سند توسعه آموزش های کار آفرینی و مهارت های کسب و کار

برنامه های عملیاتی سال ۱۴۰۰

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

معاونت آموزش

دفتر راهبری اجرای آموزش

فصل اول..... ۳

مقدمه ۳

بیان مساله ۴

اسناد بالادستی و الزامات قانونی ۶

اهداف ۷

راهبردها، سیاست ها و برنامه های اجرایی بر اساس اهداف ۹

گروه های ذینفع سند ۱۱

سازمان های ذینفع سند ۱۱

تجارب آموزش کارآفرینی در سایر کشورها..... ۱۲

برنامه های اجرایی و فعالیت ها و اقدامات مربوطه توسط دستگاه های اجرایی و همکار..... ۱۳

فصل دوم.....

ویژگی های برنامه عملیاتی ۱۷

اجزای زیست بوم توسعه کسب و کار نوپا و فناورانه سازمان..... ۱۸

برنامه های آموزشی - عملیاتی گروه کارآفرینی و اشتغال ۲۰

خدمات بخش آموزش و مشاوره، دپارتمان های تخصصی آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار ۲۳

استانداردهای کارآفرینی..... ۲۶

منابع انسانی شاغل در دپارتمان تخصصی آموزش های کارآفرینی و مهارت های کسب و کار.....

فصل اول

مقدمه

در حال حاضر سیر تحولات جهانی به گونه ای است، که باعث شده که کارآفرینان در خط مقدم توسعه فناوری و توسعه اقتصادی قرار بگیرند. تجربه های موفقیت آمیز کارآفرینان اغلب کشورهای توسعه یافته و نیز برخی از کشورهای در حال توسعه و در حال عبور از بحران های اقتصادی نشان می دهد که این موفقیت ها به واسطه توسعه کارآفرینی در آن کشورها می باشد، که موجب شده است تا کارآفرینی و شکل گیری کسب و کارهای نوآورانه و نوپا از اهمیت بسیار خاصی برخوردار شود.

امروزه اهمیت کارآفرینان و کسب و کارهای کوچک و متوسط در توسعه اقتصاد ملی و منطقه ای به دلایل متفاوتی از جمله نقش کارآفرینان به عنوان عاملان ایجاد نوآوری مولد، اشتغال پایدار و هم چنین عامل افزایش مزیت رقابتی تایید گردیده است. چنین شرایطی سبب شده است که سیاست گذاری های کلان کشورها به سمت حمایت از ایجاد و توسعه کسب و کار های کوچک سوق داده شود و ضرورت توجه به کارآفرینی و آشنایی با مفهوم آن، پرورش و تقویت روحیه کارآفرینی در افراد غیر کارآفرین از اهمیت ویژه ای برخوردار شود. از این رو فعالیت های آموزشی برای تربیت کارآفرینان در دستور کار سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور قرار داده شده است، زیرا توسعه کارآفرینی از جنبه های گوناگون مدنظر قرار گرفته و آموزش، یکی از جنبه های مهم در گسترش کارآفرینی است که مورد توجه ویژه ای قرار گرفته است و با توجه به مطالعات مختلفی که صورت گرفته، ثابت گردیده که ویژگی های کارآفرینان اغلب اکتسابی است و نه وراثتی و از این رو آموزش کارآفرینی به یکی از مهم ترین و گسترده ترین فعالیت های موسسات آموزشی تبدیل شده است به اعتقاد کارشناسان و متخصصان، در شرایط فعلی کشور، بهترین روش ایجاد اشتغال و حل مساله بیکاری، توسعه و گسترش فرهنگ کار، آموزش کارآفرینی در جامعه است. زیرا در شرایط فعلی دنیا و آینده نه چندان دور کشور، ما برای رسیدن به حداقل سطح زندگی و اطمینان نسبی، باید زندگی کارآفرینانه را انتخاب کنیم. در یک تعریف ساده، می توان آموزش کارآفرینی را فرایندی نظام مند، آگاهانه و هدف گرا دانست که طی آن افراد غیر کارآفرین ولی دارای توان بالقوه به صورتی خلاق تربیت می گردند، در واقع آموزش کارآفرینی فعالیتی است که از آن برای

انتقال دانش و اطلاعات مورد نیاز جهت کارآفرینی استفاده می شود. از این رو با عنایت به اهمیت گسترش فرهنگ کارآفرینی، تعلیم و تربیت افراد کارآفرین و افزایش تاثیرگذاری بازیگران اکوسیستم کارآفرینی، سند توسعه آموزش‌های مهارت‌های کارآفرینی و توسعه کسب و کار (کارآفرینی و مهارت‌های نرم) سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور تنظیم گردید. تا چشم اندازی را در کوتاه مدت و بلند مدت در آموزش‌های مهارتی و کارآفرینی فراهم آورد، تا همه اقشار جامعه بتوانند در سطحی یکسان و برابر برای ارتقاء فرهنگ کارآفرینی و اشتغال از این آموزش‌ها بهره جویند.

بیان مساله :

امروزه بسیاری از کشورهای جهان به عنوان یک اصل و شاخص مهم توسعه، سعی در افزایش درآمد ملی خود داشته اند و برای نیل به این اهداف مهم نیز از راهکارهای گوناگون و متعددی با مدیریت کارآمد، تدبیر و هوشمندی سود جسته اند (حجازی، کشتکار و ناشی، ۱۳۹۵). حرکت همه به سوی یک اقتصاد رقابتی می‌باشد، ایجاد بخش‌های خصوصی، توسعه کارآفرینی و ایجاد کسب و کارهای کوچک و متوسط، از جمله این اقدامات بوده است. از جمله کارکردهای منجر به فرد این کسب و کارها می توان به: اشتغالزایی، توزیع ثروت در جامعه، توسعه‌ی مناطق حاشیه ای، تأمین تولیدات مورد نیاز کشورها، تربیت نیروی انسانی مورد نیاز صنایع و کسب و کارهای بزرگ اشاره نمود. امروزه کسب و کارهای کوچک و متوسط علاوه بر کارکردهای پیشین خود، به عنوان کانون اصلی توسعه کشورها به حساب آمده و حمایت‌های گسترده ای توسط مؤسسه‌های دولتی و عمومی از آنها بعمل خواهد آمد (خوشنودی فر، ۲۰۱۰) کارآفرینی به عنوان محرک اصلی خلاقیت، ایجاد شغل و رشد اقتصادی جامعه نام برده می شود. (ولاداسلا و همکاران، ۲۰۲۰). کارآفرینی یک موضوع اصلی برای برنامه ریزی در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه است تا این کشورها بتوانند از طریق توجه به موضوع کارآفرینی و پرداختن به آن سبب رشد اقتصادی، رفاه جامعه و کاهش فقر شوند (هندایاتی و همکاران، ۲۰۲۰)، از این جهت طی دهه‌های گذشته توجه به کارآفرینی به عنوان یکی از برنامه‌های مهم اقتصادی و اجتماعی در جهان تبدیل شده و از اهمیت فراوانی برخوردار شده است زیرا منجر به افزایش بازده اقتصادی می شود، نوآوری را به بازار می‌آورد، اشتغال جدید ایجاد می کند و سطح اشتغال را افزایش می دهد. و برای توسعه کسب و کارهای کوچک و متوسط به عنوان یک موتور توسعه پایدار، نیازمند محرکی به نام توسعه کارآفرینی می باشیم. زیرا کارآفرینی با خلق و بوجود آوردن فرصت‌های جدید اشتغال و درآمدزایی، نوآوری و ایجاد رفاه در جامعه نقش بسیار مؤثری در بهبود وضع اقتصادی و معیشتی ایفا خواهد نمود (رزمی و زهانگ، ۲۰۱۱). از طرف دیگر کارآفرینی یک پدیده تصادفی نیست و نیازمند فراهم آوردن بستر مناسب برای تحقق آن می باشد، در این میان

آموزش مهارت های کارآفرینی، یکی از ابعاد مهم در گسترش و توسعه کارآفرینی است. چرا که امروزه می توان یکی از ویژگی های مهم نظام اقتصادی کشورها را درهم تنیدگی ساختارهای آموزش و اشتغال آنها دانست، به عبارت دیگر ارتباط ارگانیک کار و آموزش ها همواره در برنامه ریزی های اقتصادی و اجتماعی همزمان با یکدیگر در نظر گرفته می شود (بهشتی و فیضی زنگیر، ۱۳۹۷). بیشتر مطالعات تجربی انجام شده نشان می دهد که می توان کارآفرینی را آموزش داد و آموزش می تواند کارآفرینی را تقویت کند و این امر باعث شده است محبوبیت دوره های آموزش کارآفرینی در بین افراد جامعه به طور چشمگیری در موسسات آموزش کارآفرینی افزایش یابد (کریمی و همکاران، ۲۰۱۲). توسعه پایدار با سرمایه گذاری گسترده در امر آموزش و پژوهش تحقق می یابد و آموزش های فنی و حرفه ای به عنوان یکی از ارکان اصلی و مهم توانمندسازی سرمایه های انسانی است و جایگاه ویژه ای در توسعه اقتصادی پایدار دارد. در واقع، هر آموزشی باید بازدهی و توجیه اقتصادی مناسبی داشته باشد که عالی ترین نوع آن ایجاد اشتغال متناسب با آموزش و مهارت می باشد. توسعه آموزش های فنی و حرفه ای به عنوان یک نظام آموزشی غیر رسمی با روند کارآفرینی و راه اندازی کسب و کار ارتباط تنگاتنگی دارد. مواردی مانند مهارت های انسانی، منابع مالی و اقتصادی زیر ساخت های فیزیکی، مسائل بازار و مسائل حقوقی از ملزومات و نیازهای اساسی راه اندازی کسب و کارها می باشند که آموزش های فنی و حرفه ای با تقویت آنها و شناساندن این ملزومات به کارآموزان به بسترسازی کارآفرینی و شروع کسب و کار توسط این فراگیران کمک میکند (خانی ادیمی، ۱۳۹۶). با توجه به وجود محدودیت بازارهای سازمانی و غیرسازمانی (آزاد) در جامعه جهت جذب فارغ التحصیلان آموزشهای فنی و حرفه ای و اشتغال آنان توجه به مقوله کارآفرینی در این آموزشها امری ضروری و اجتناب ناپذیر به نظر می رسد. لذا به این نوع آموزشها به عنوان ابزاری برای مقابله با بیکاری بالاخص بیکاری ساختاری که ناشی از تغییرات در اقتصاد جهانی می باشد، نگرسته می شود. در واقع خصیصه این آموزشها، نوعی پرورش «کارآفرینی» است، به این معنی که افراد پس از کسب مهارت و تخصص دانش فنی، قادر خواهند بود که فرصتهای شغلی مناسبی را به دست آورند و یا در نهایت فرصت شغلی ایجاد نمایند. آموزش فنی و حرفه ای می تواند از طریق دانش افزایی، باعث افزایش فرصت های بازار شده و سطح تقاضای کارآفرینی را ارتقاء بخشد (تاج آبادی و همکاران، ۱۳۹۲) با توجه به این که اهداف آموزشهای فنی و حرفه ای شامل:

- ۱- دستیابی به اشتغال برای افراد فاقد مهارت؛
- ۲- تطبیق مهارت نیروی انسانی با مهارتهای جدید ناشی از تحولات فناوری؛
- ۳- ارتقاء مهارت نیروی انسانی به منظور دستیابی به بهره وری بالاتر؛

می باشند بنابراین تلفیق رویکردهای کارآفرینانه به آموزش مهارتی رایج به ویژه ارتقاء قابلیت ایده پردازی نزد کارآموزان می تواند نقشی مهم در دستیابی به این اهداف داشته باشد. سالانه نزدیک به هزاران نفر در مراکز آموزش فنی و حرفه ای در سراسر کشور آموزش های مهارتی را فرا می گیرند اما آمارها نشان می دهد که تعداد خیلی کمی از این افراد موفق به کارآفرینی و ایجاد کسب و کار می شوند که نشان می دهد افراد به چیزی فراتر از آموزش یک مهارت نیاز دارند، بنابراین سعی می شود با تدوین سند توسعه آموزش های مهارتهای کارآفرینی و توسعه کسب و کار باعث شویم تا علاوه بر هدفمند نمودن آموزش ها و ایجاد کارآفرینی، زمینه رشد و بالندگی کشور عزیزمان ایران را در زمینه توسعه کارآفرینی و کسب و کار فراهم آوریم .

اسناد بالادستی و الزامات قانونی :

- ✓ مصوبات شورای عالی اشتغال - مصوبه ۵۸- تصویب نقشه توسعه کارآفرینی کشور.
- ✓ سند راهبردی نخبگان کشور- راهبرد کلان ملی ۲ - توانمندسازی اجتماعات نخبگانی.
- ✓ قانون بهبود محیط کسب و کار - بند (ت) ماده ۱۱ .
- ✓ برنامه ششم توسعه - ماده ۲۴ و جزء ۳ بند (ج) ماده ۴۸ .
- ✓ قانون بودجه سال ۹۸ تبصره ۱۸ و استمرار آن در بودجه های سالیانه.
- ✓ نقشه جامع علمی کشور- فصل سوم و پنجم.
- ✓ بند ۲ سیاست های کلی اشتغال ابلاغی مقام معظم رهبری ۹۰/۴/۲۸
- ✓ بندهای ۱، ۳ و ۵ سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی مقام معظم رهبری ۹۲/۱۱/۲۹
- ✓ بندهای ۲ و ۴ ماده یک از قانون نظام جامع آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی مصوب

۹۶/۹/۸

اهداف :

هدف کلی :

توسعه و اجرای طرح آموزش های کارآفرینی مهارت بنیان، پرورش کارآفرینان مولد و ایجاد اشتغال پایدار از طریق بسترسازی برای ایجاد کسب و کارهای پُررشد در اکوسیستم بهبود یافته کارآفرینی.

اهداف جزئی :

تلاش در جهت تربیت افراد کارآفرین با تاکید بر نیازهای بازارکار و توسعه مشاغل نو در سطح کشور
ارتقاء و پایش اثربخشی آموزش های کارآفرینی و مهارت های کسب و کار.
تلاش در جهت توسعه فرهنگ سازی کارآفرینی مبتنی بر ارزشها و به منظور تعالی و شکوفایی جامعه.
ارتقاء سطح دانش عمومی در خصوص کارآفرینی و نقش آن در توسعه فرد، سازمان و جامعه.
توسعه و تقویت نگرش مثبت به کارآفرینی به عنوان یک ضرورت فراگیر.
زمینه سازی به منظور ظهور و تقویت شایستگی ها و رفتار کارآفرینانه.
اهداف کیفی :

- هدفمند نمودن آموزش های مهارتی در کشور.
- نهادسازی و ارتقاء جایگاه کارآفرینی در برنامه ریزی های کلان کشور.
- تبدیل اقتصاد نفتی به اقتصاد مبتنی بر خلق ارزشها، دانش، سرمایه انسانی و فناوری های نوین.
- نهادسازی و ارتقاء جایگاه و نقش نهادهای غیردولتی کارآفرینی در برنامه ریزی های کلان کشور.
- کشف و بهره گیری مطلوب از ظرفیتهای نهفته کارآفرینی کشور.
- رشد بهره وری و افزایش سهم آن در رشد اقتصادی از طریق نوآوری.
- کشف و توسعه قابلیتهای انسانی.
- افزایش سهم کارآفرینان در رشد فناوری های برتر (صنایع نوین).
- افزایش سهم صادرات مبتنی بر فناوری های دانش بنیان از کل صادرات غیرنفتی کشور.
- افزایش سرانه ثروت ملی.
- ارتقاء نقش کارآفرینان در توسعه و اعتلای جامعه.
- ارتقاء استاندارد زندگی و رفاه اجتماعی.
- تقویت قدرت خرد ورزی و تفکر.
- اهداف کمی توسعه کارآفرینی

راهنما، سیاست ها و برنامه های اجرایی بر اساس اهداف

جدول شماره ۱ تا ۶ راهنما و سیاستها و برنامه های اجرایی برای هر کدام از اهداف سند را نشان میدهد :

جدول (۱) راهنما، سیاست ها و برنامه های اجرایی

هدف ۱	
تلاش در جهت تربیت افراد کارآفرین با تاکید بر نیازهای بازار کار و توسعه مشاغل نو در سطح کشور .	
راهنما ۱-۱	
ایفای نقش موثر نظام آموزشی کشور (نظام آموزشی کشور یا سازمان آموزش فنی و حرفه ای) در پرورش انسانهای خودباور، خلاق، نوآور، و توانا در تولید علم و فناوری های نوین متناسب با ارزش ها و نیازهای جامعه	
سیاست ۱	سیاست ۲
باز تعریف و نوسازی ساختار نظام آموزش مهارتی با تاکید بر نیاز بازار کار و توسعه مشاغل نو	استقرار نظام های آموزشی کارآفرینانه مبتنی بر رشد خلاقیت های علمی، هنری و مهارتی و تقویت روحیه پژوهشگری فراگیران آموزش
برنامه های اجرایی	
۱- بازنگری محتوا و روشهای نظام آموزشی مهارتی کشور با تمرکز بر اصلاح بینش ها و مهارت ها به منظور انتقال مفاهیم پایه علمی و علاقه مندسازی، کارآموزان، دانش آموزان و دانشجویان به ایجاد روحیه خودباوری و توانمندسازی ایشان. ۲- تامین و توسعه منابع انسانی نظام دانشگاه ها و موسسات آموزشی کشور منطبق بر نیازهای فضای کسب و کار و اصلاحات ساختاری این نظام.	

جدول (۲) راهنما، سیاست ها و برنامه های اجرایی

هدف ۲		
ارتقاء و پایش اثربخشی آموزش های کارآفرینی و مهارت های کسب و کار		
راهنما ۱-۲		
تلاش در جهت یکپارچه سازی آموزش های کارآفرینی استاندارد و هدفمند در سطح کشور		
راهنما و مدیریت یکپارچه آموزش های کارآفرینی (کلیه موسسات دولتی و خصوصی)		
سیاست ۱	سیاست ۲	سیاست ۳
ساماندهی آموزش های کارآفرینی و مهارت های	نقش آفرینی دولت در سیاستگذاری و نظارت بر امور اجرایی موسسات	توسعه مهارت های کارآفرینی در میان اقشار مختلف جامعه

کسب و کار مطابق با استانداردهای جهانی و بومی سازی آنها متناسب با شرایط بازار کار کشور	مجری آموزش و توسعه مهارت های کارآفرینی در میان اقشار مختلف جامعه
--	--

برنامه های اجرایی

توسعه مهارت های کارآفرینان فارغ التحصیلان دانشگاهی با هدف کلی توسعه دانشگاه کارآفرین تدوین نظام نامه آموزش های کوتاه مدت (پودمانی) کارآفرینی و مهارت های کسب و کار با نیاز بلند مدت و کوتاه مدت . توسعه مهارت های کارآفرینی، فنی ، شخصیتی و مدیریتی فراگیران آموزش و دانش آموزان . توسعه فرهنگ کارآفرینی خصوصاً دانشگاه های کارآفرین .

جدول (۳) راهبردها ، سیاست ها و برنامه های اجرایی

هدف ۳		
تلاش در جهت توسعه فرهنگ سازی کارآفرینی مبتنی بر ارزشها و به منظور تعالی و شکوفایی جامعه		
راهبرد ۱-۲		
برنامه ریزی و سیاستگذاری در جهت ترویج کارآفرینی با بهره مندی از ظرفیت ها و قابلیت های موجود در کشور		
سیاست ۱	سیاست ۲	سیاست ۳
اعتلاء فرهنگ کارآفرینی در جامعه و نهادینه ساختن آن در اندیشه، باور، منش و رفتار جامعه	تعظیم و تکریم و ارتقاء جایگاه شخصیتی کارآفرینان در جامعه و تبیین نقش برجسته آنان در رونق و شکوفایی اقتصادی و توسعه کشور	توسعه ظرفیت های لازم در رسانه ها، نظام آموزش مهارتی کشور و دستگاه های فرهنگی

برنامه های اجرایی

اعتبار سنجی ، تقویت و ساماندهی فعالیت کلیه موسسات مجری آموزش های کارآفرینی و مهارت های کسب و کار توانمندسازی کارشناسان و مدیران دستگاههای اجرایی

جدول (۴) راهبردها ، سیاست ها و برنامه های اجرایی

هدف ۴
ارتقاء سطح دانش عمومی در خصوص کارآفرینی و نقش آن در توسعه فرد، سازمان و جامعه
راهبرد ۱-۲

بهره گیری از قابلیت‌ها و ظرفیت های کارآفرینان در سطوح مختلف (ملی و استانی) و برجسته سازی احکام و احادیث اسلامی در امر ترویج کارآفرینی

سیاست ۱	سیاست ۲
ترویج روحیه خلاقیت و نوآوری و ارائه الگوهای موفق کارآفرینی.	ترویج مستمر عوامل تقویت کننده فرهنگ کارآفرینی با مشارکت دستگاههای دولتی، نهادهای غیر دولتی و اقشار مختلف جامعه

برنامه های اجرایی

پیاده سازی « برنامه عملیاتی ترویج و آموزش کارآفرینی » توسط دستگاههای ذیربط

طراحی الگوهای نظام مند، کیفی و فراگیر برای انتخاب، تکریم و بزرگداشت کارآفرینان

تهیه زندگی نامه و داستان گونه کارآفرینان

جدول (۵) راهبردها ، سیاست ها و برنامه های اجرایی

هدف ۵	
توسعه و تقویت نگرش مثبت به کارآفرینی به عنوان یک ضرورت فراگیر	
راهبرد ۱-۲	
توسعه و ترویج کارآفرینی با استفاده از دستاوردهای نهادهای پشتیبان کارآفرینی	
سیاست ۱	سیاست ۲
بسترسازی به منظور نقش آفرینی فعال و موثر کارآفرینان در عرصه های مختلف تصمیم سازی.	توسعه و گسترش ارزش های کارآفرینی در سیاست گذاری ها، برنامه ها، قوانین و مقررات تنظیمی

برنامه های اجرایی

اتخاذ تدابیر لازم و مناسب برای افزایش مشارکت کارآفرینان در کشور

انجام اقدامات علمی، پژوهشی، اجرایی و تقنینی (قانونی) در راستای توسعه و ترویج کارآفرینی

جدول (۶) راهبردها، سیاست ها و برنامه های اجرایی

هدف ۶
زمینه سازی به منظور ظهور و تقویت شایستگی ها و رفتار کارآفرینانه

راهبرد ۱-۲

بازنگری در قوانین و مقررات با رویکرد ترویج کارآفرینی

سیاست ۱	سیاست ۲
شناسایی و پرورش استعدادها در جهت شکوفایی و بروز خلاقیت های کارآفرینانه	رفع عوامل بازدارنده و تدوین قوانین و مقررات هم افزا و حذف قوانین دست و پا گیر

برنامه های اجرایی

الگوسازی از کارآفرینان و ترویج کارآفرینی در نزد گروههای هدف

تدوین برنامه به منظور تبیین نقش خانواده، مدارس، دانشگاهها، رسانه ها، محیط های اداری و نهادهای اجتماعی در زمینه ترویج کارآفرینی و حمایت از کارآفرینان .

ایجاد ساختارهای سازمانی در جهت توسعه و ترویج کارآفرینی.

شناسایی و تحقیق از نحوه عملکرد دیگر دستگاه ها و کشورهای پیشتاز در امر آموزش کارآفرینی (همانند آلمان، ژاپن، کره جنوبی،).

گروه های ذینفع سند:

- مشمولین طرح کارآفرینی مهارت بنیان
- کارآفرینان بالقوه و افراد دارای ایده استارتآپی
- مدیران، صاحبان و کارکنان کسب و کارها.
- دانش آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی .
- دانشجویان و فارغ التحصیلان دانشگاهها.
- عموم افراد علاقه مند به کسب و کار اعم از نوپا و یا سنتی.
- مهارت آموزان سازمان.
- کارآموزان المپیاد مهارت .
- علاقه مندان بین المللی به فراگیری مهارت های کارآفرینی در راستای طرح دیپلماسی مهارت .

سازمانهای ذینفع سند:

- سازمانهای عضو شورای عالی آموزش و تربیت فنی، حرفه ای و مهارتی .

محدودیت های اجرایی سند

- موازی کاری دستگاه های اجرایی در سطح کشور و وجود اسناد متفاوت در زمینه کارآفرینی بدون توجه به وظایف دستگاه های اجرایی
- ناکافی بودن تجارب قبلی در کشور جهت توسعه کارآفرینی همچنین حمایت و پشتیبانی از کارآفرینان

- فقدان مدیریت یکپارچه راهبری در حوزه ترویج کارآفرینی
- عدم تعامل کافی بین نهادها و دستگاههای دولتی و غیر دولتی
- فقدان ارتباط منطقی و معنی دار بین اهداف نهایی نظام آموزشی با فرهنگ نوآوری
- فقدان مدیریت کشف خلاقیت ها و استعدادپروری
- عدم توجه کافی به نقش و جایگاه کارآفرینان در کشور مبتنی بر شایسته سالاری
- ناکافی بودن ساز و کارهای قانونی جهت جلب مشارکت کارآفرینان داخلی و ایرانیان خارج از کشور در توسعه اقتصاد کارآفرینی مبتنی بر دانش
- فقدان انسجام نظری و درک و ادبیات مشترک از واژه کارآفرینی
- نبود منابع آموزشی مشخص (محتوی) برای ارائه آموزش های کارآفرینی و ارائه آموزشی مبتنی بر دیدگاه مدرسان.

تجارب آموزش کارآفرینی در سایر کشورها:

تجارب آموزش کارآفرینی در آلمان

اصل آموزش حرفه ای دوگانه از طریق صنعت و دانشکده ها تشکیل دهنده ساختار اصلی سیستم آموزش حرفه ای آلمان می باشد که به دستیابی به تخصص های سطح بالای شغلی کمک می کند . با وجود این توافق شده است که سیستم آموزش دوگانه نیاز به توسعه بیشتری دارد تا به نحو مطلوبتری بتواند خود را با نیازهای صلاحیتی جدید کسب و کارها که در نتیجه پیدایش حرفه های جدید و مدرنیزه ایجاد شده اند، تطبیق دهد (احمد پور داریانی و همکاران، ۱۳۸۳). فعالیت آموزش کارآفرینی دانشگاه ماین هایم آلمان :در دانشکده علم مدیریت دانشگاه ماین هایم، رشته تحصیلی به نام کارآفرینی تنظیم شده که اساس تدریس آن برپایه طرح اولیه کارآفرینی می باشد این طرح اولیه از سه مرحله که با هم ارتباط دارند، تشکیل شده است:

آموزش ، پژوهش و تحقیقات ، کار اشتراکی

در مرحله آموزش کلیه کارهای تحقیقاتی به طور جدی پیگیری می شود و نتایج حاصل از تحقیقات به صورت آموزش مطرح می گردد . بحثهای آموزشی روی ایده های نو، پیش بینی بازار، مسائل مربوط به سرمایه گذاری، استراتژی ورود به بازار فاکتورهای موفقیت، سئوالات روحی و روانی تا مرحله تاسیس شرکت، سازماندهی شرکت و برنامه ریزی شخصی مطرح می شود..

تجارب آموزش کارآفرینی در مالزی

متولی کارآفرینی در مالزی وزارت توسعه کارآفرینی این کشور است که با توجه به اهمیت کارآفرینی در رشد و توسعه اقتصادی وزارت توسعه کارآفرین در این کشور راه اندازی و ایجاد شده است. ساختار این وزارتخانه به قرار ذیل است:

- توسعه کسب و کار
- پیش فرض های کسب و کار
- تامین مالی کسب و کار

- آموزش
- موسسه اقتصادی ایالتی
- هیات کارآفرینی
- مرکز منابع
- شبکه ارتباطی وزارت توسعه کارآفرینی

تجارب آموزش کارآفرینی در هند

آموزش کارآفرینی در هند توسط نهادهایی که برای انجام این کار خاص شکل گرفته اند و بعضاً تحت نظارت دولت نیز می باشند انجام می شود. موسساتی مانند NIESBUC ، EDI در سطح ایالتی، SISi در سطوح مرکزی، دانشکده های بازرگانی و اقتصاد دانشگاهها که درس یا دوره های مربوط به کارآفرینی را ارائه می دهند و تلاش های قابل ملاحظه ای توسط نهادهای فوق جهت اداره برنامه های کوتاه مدت و بلند مدت با توجه به گروه های هدف مورد آموزش صورت می گیرد و در حال حاضر تحقیقات و آموزش در سطح خوبی در این زمینه انجام می شود. آموزش کارآموزان که میتوانند در نقاط متعدد کشور کار کنند، اثر بخشی این آموزشها را دو چندان کرده است.

فصل دوم

مجری اصلی اجرای سند توسعه آموزشهای کارآفرینی و توسعه کسب و کار، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور می باشد اعضای شورای عالی آموزش و تربیت فنی ، حرفه ای و مهارتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری می باشند که با همکاری دیگر دستگاه های اجرایی این امر تحقق می بخشد که در ادامه مهمترین در جدول شماره ۱۳ به بررسی برنامه های اجرایی ، دستگاه های مسئول و همکار و اهم فعالیت ها و اقدامات مربوط توسط دستگاه های اجرایی و همکار سند می پردازیم :

جدول (۱۳) برنامه های اجرایی و فعالیت ها و اقدامات مربوطه توسط دستگاه های اجرایی و همکار

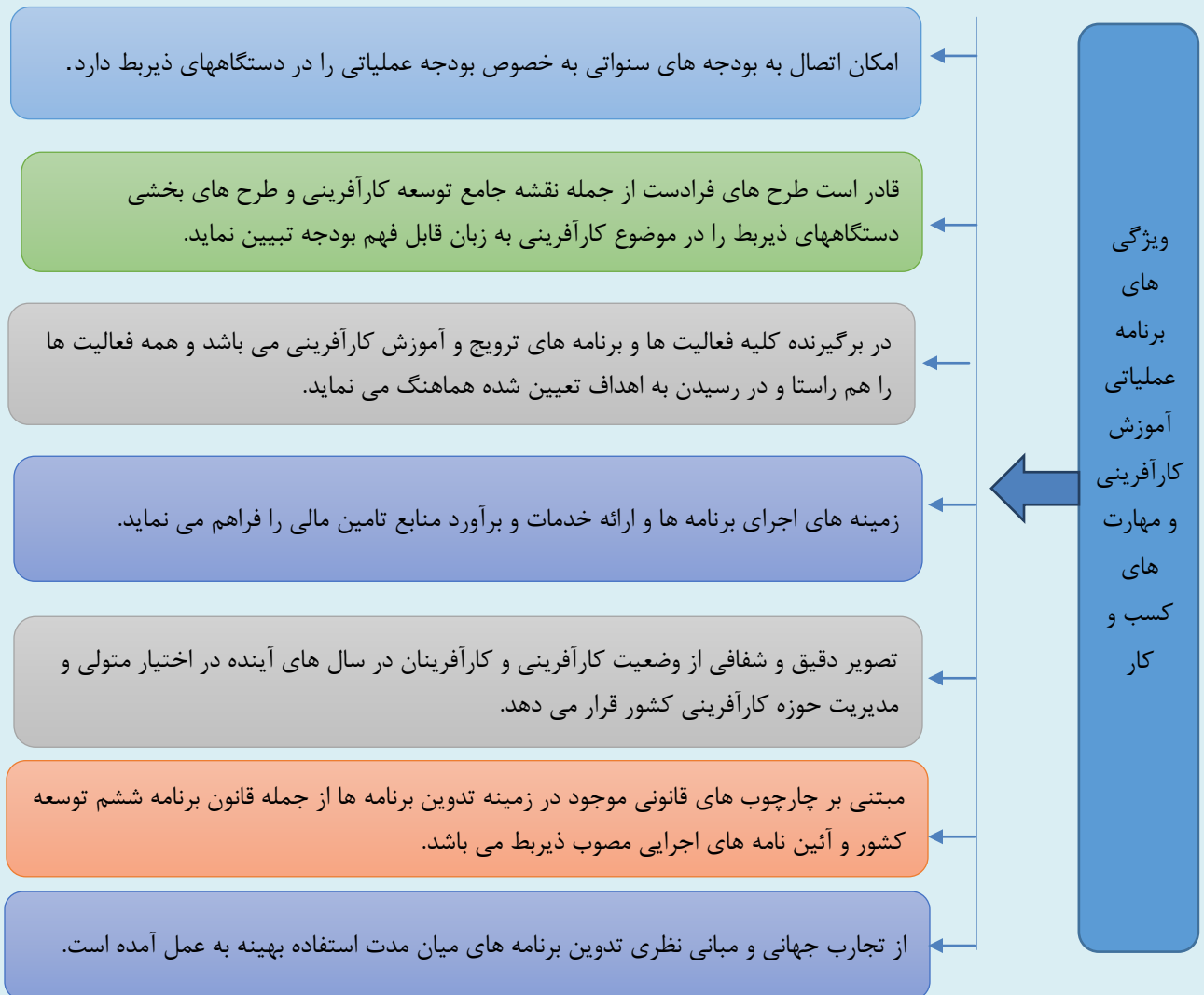
ردیف	برنامه های اجرایی	دستگاه مسئول	دستگاه های همکار	فعالیت ها و اقدامات
۱	بازنگری محتوا و روشهای نظام آموزشی مهارتی کشور با تمرکز بر اصلاح بینش ها و مهارت ها به منظور انتقال مفاهیم پایه	سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	اعضای شورای عالی آموزش و تربیت فنی ، حرفه ای و مهارتی معاونت علمی و	تقویت و استقرار نظام استعداد یابی و مشاوره و هدایت تحصیلی در مراکز آموزش فنی و حرفه ای، دانشگاه ها و مدارس پیاده سازی مدل های کشف و رشد خلاقیت تدوین و اجرای برنامه های یادگیری با استفاده از تجربیات کارآفرینان موفق انجام مطالعات نیازسنجی آموزشی و تدوین منابع آموزشی مورد نیاز در زمینه کارآفرینی و مهارت های کسب و کار

	علمی و علاقه مند سازی کارآموزان ، دانشجویان، دانش آموزان و صاحبان ایده های خلاقانه به منظور ایجاد روحیه خود باوری و توانمند سازی		فناوری ریاست جمهوری	-طراحی و پیاده سازی بسته های آموزش مقدماتی و پیشرفته کارآفرینی در تمامی مقاطع تحصیلی نظام آموزش عمومی ودانشگاهی(رسمی-غیررسمی) با تاکید بر ارایه آموزش های کاربردی و شبیه سازی محیط کسب و کار، تقویت تفکر خلاق و بهبود مهارت های تاثیرگذاری و... طراحی و پیاده سازی بسته های آموزش تخصصی کارآفرینی به تفکیک رشته های مهارتی فنی و حرفه ای (متناسب با شرایط بازار و نیاز جامعه با تاکید بر آینده نگری، ارایه آموزش های کاربردی و شبیه سازی محیط کسب و کار، تقویت تفکر خلاق و بهبود مهارت...) تولید کتاب ها، نشریات و جهت دهی به وبگاه ها، وبلا گهای آموزشی و کمک آموزشی در راستای تقویت تفکر، رشد خلاقیت و روحیه جستجوگری افراد خلاق،نوآور و کارآفرین
۲	پیاده سازی برنامه عملیاتی آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار توسط دستگاه های ذیربط	سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	اعضای شورای عالی آموزش و تربیت فنی ، حرفه ای و مهارتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	* شفاف سازی مسئولیت ها و وظایف نهادهای فعال ذیربط در زمینه آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار * ساماندهی باز تعریف نقش دستگاه ها و نهادهای (اعم از دولتی و غیر دولتی) و تقسیم ماموریت آنها با محوریت آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار. * شناسایی زمینه های همکاری مشترک و تدوین دستور العمل های اجرایی در تعامل با دستگا ههای ذیربط. * طراحی، تدوین و ساماندهی شاخص های آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کاربه عنوان معیاری در ارزیابی تکلیف دستگاه های اجرایی.
۳	تامین و توسعه منابع انسانی نظام آموزش مهارتی منطبق بر نیازهای فضای کسب و کار و اصلاحات ساختاری این نظام	سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	اعضای شورای عالی آموزش و تربیت فنی ، حرفه ای و مهارتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	ایجاد نظام مناسب و کارا جهت آموزش ضمن خدمت مربیان و کارشناسان برای ارتقای دانش، بینش و کسب مهارت های کارآفرینی آنان متناسب با شرایط و فضای کسب و کار جذب و تامین نیروی انسانی مورد نیاز متناسب با شرایط و فضای کسب و کار ظرفیت سازی برای بهره گیری از نخبگان، اساتید دانشگاه، کارآفرینان برجسته و صاحب نظران موضوع کارآفرینی در نظام تعلیم و تربیت کشور
۴	طراحی الگوهای نظام مند، کیفی و فراگیر برای انتخاب، تکریم و بزرگداشت کارآفرینان	سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	اعضای شورای عالی آموزش و تربیت فنی ، حرفه ای و مهارتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	برگزاری و حمایت از جشنواره های کارآفرینی و اهداء جایزه ملی کارآفرینی. تهیه و اجرای طرح کاربرد نمادها، نشانه ها و آثار کارآفرینان در نامگذاری اماکن و محصولات داخلی بنام کارآفرینان برتر و نخبه. راه اندازی و تجهیز موزه و نگارستان ملی کارآفرینان برتر و نخبه. تدوین شاخص های شناسایی کارآفرینان.
۵	اتخاذ تدابیر لازم و مناسب برای افزایش مشارکت کارآفرینان در کشور.	سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	اعضای شورای عالی آموزش و تربیت فنی ، حرفه ای و مهارتی معاونت علمی و	- بهره گیری از وجود کارآفرینان برتر ملی و استانی در هرم مدیریتی، تصمیم سازی و برنامه ریزی کشور. - برقراری مشوق های قانونی به منظور ایجاد انگیزه و جلب مشارکت حداکثری کارآفرینان.

		فناوری ریاست جمهوری		
۶	توسعه مهارت های کارآفرینی فارغ التحصیلان دانشگاهی با رویکرد شایستگی و هدف کلی توسعه دانشگاه کارآفرین (نسل سوم دانشگاه).	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	اعضای شورای عالی آموزش و تربیت فنی ، حرفه ای و مهارتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	۱- انجام مطالعات نیازسنجی آموزش کارآفرینی برای رشته های مختلف دانشگاهی ۲- طراحی و اجرای بسته های آموزش تخصصی کارآفرینی در سطوح آموزش عالی متناسب با رشته های مختلف تحصیلی ۳- طراحی و اجرای واحدهای درسی نظری و عملی با موضوع کارآفرینی ویژه کسب و کارهای نظام سلامت با رویکرد تولید خدمت برای مشاغل خدماتی سلامت و تولید کالا برای کسب و کارهای مرتبط ۴- ظرفیت سازی برای بهره گیری از کارآفرینان برجسته و صاحب نظران موضوع کارآفرینی در نظام آموزش عالی کشور. (مراکز TMC)
۷	انجام اقدامات علمی، پژوهشی، اجرایی و تقنینی (قانونی) در راستای توسعه و ترویج کارآفرینی.	سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	اعضای شورای عالی آموزش و تربیت فنی ، حرفه ای و مهارتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	- حمایت از بخشهای تحقیق و توسعه. - حمایت از تجاری سازی طرحهای پژوهشی، دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی. - فراهم نمودن زمینه مناسب برای استفاده کارآفرینان از تجارب کارآفرینی منطقه ای و بین المللی. - برقراری تسهیلات و حمایت های همه جانبه از کارآفرینی مهارتی و دانش بنیان. - جلب مشارکت سرمایه گذاران داخلی و خارجی به منظور تأمین منابع مالی مورد نیاز کارآفرینان - ایجاد تعاونی هایی به منظور توسعه کارآفرینی در مناطق محروم - حمایت از شکل گیری انواع تشکلهای تعاونی همگن، مکمل و خوشه ای با محوریت اقدامات کارآفرینانه.
۸	تدوین نظام نامه آموزش های کوتاه مدت (پودمانی) کارآفرینی و مهارت های کسب و کار	سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	اعضای شورای عالی آموزش و تربیت فنی ، حرفه ای و مهارتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	۱- مطالعه و شناسایی نیازهای یادگیری فراگیران متناسب با شرایط کسب و کار حاکم بر جامعه و اجرای طرح ۲- تدوین و کارآزمایی بسته های آموزش کسب و کار کارآفرینی و آموزش مهارت های فنی و حرفه ای مناسب جامعه هدف تحت پوشش سازمان های حمایتی و پیش بینی طراحی دوره کارآفرینی برای افراد و گروه های خاص ۳- استانداردسازی آموزش های کارآفرینی عمومی و تخصصی و سطح بندی موفله های آموزشی اعم از مربیان، محتوای دوره، شرایط احراز آموزش گیرندگان و ... با تاکید بر آموزش های عملی، کاربردی و ارتقای شایستگی های کارآفرینانه مخاطبان ۴- تدوین استانداردها و چارچوب های تربیت و توانمندسازی مربیان کارآفرینی ۵- تدوین چارچوبها و شاخص های نظارت کیفی بر دوره های آموزش کارآفرینی با تاکید بر اثربخشی آموزش ها ۶- استانداردسازی نظام آزمون و ارزشیابی متناسب با دوره های آموزش کارآفرینی ۷- انجام مطالعات نیازسنجی بازار و شناسایی مشاغل نو با تاکید بر آینده نگری

				برای طراحی بسته های آموزشی مورد نیاز طی سال های آینده ۸- پی ریزی ترتیبات مناسب اجرایی برای برقراری پیوند بین فراگیران موفق دوره های آموزش کارآفرینی و کسب و کار با نهادهای پشتیبان ذیربط و نظام مالی جهت راه اندازی کسب و کار ۹- انعطاف بخشی و تنوع در شیوه های آموزش و استفاده از روش های نوین آموزش کارآفرینی و مشاوره کسب و کار؛ از جمله آموزش از راه دور ، آموزش online و... برای آموزش همگانی اقشار جامعه ۱۰- اتخاذ تدابیر حمایتی اعم از مادی و معنوی از فعالان برتر برگزاری دوره های آموزش کارآفرینی و کسب و کار ۱۱- ایجاد بانک اطلاعات از فراگیران و طراحی مکانیزم های لازم برای رهگیری، پیگیری ومشاهده وضعیت فراگیران به منظور بررسی میزان اثربخشی آموزش های ارایه شده ۱۲- بهره مندی از تجارب نخبگان، اساتید دانشگاه، کارآفرینان برجسته و صاحب نظران موضوع کارآفرینی در برگزاری دوره های آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار
۹	الگوسازی از کارآفرینان و ترویج کارآفرینی نزد گروه های هدف.	سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	اعضای شورای عالی آموزش و تربیت فنی ، حرفه ای و مهارتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	- تولید و پخش مجموعه های داستانی، فیلم سینمایی، مستندهای پژوهشی از زندگی کارآفرینان برای ردههای گوناگون سنی. - تدریس دروس آشنایی با آراء و اندیشه های کارآفرینان برجسته در دوره های آموزش ضمن خدمت و سطوح مختلف آموزش متوسطه و عالی. - هماهنگی به منظور برگزاری تورهای داخلی، منطقه ای و بین المللی و بازدید از دستاوردهای کارآفرینی توسط دستگاه های ذیربط. - ایجاد مرکز اطلاع رسانی، پژوهش، تجمع و تبادل تجربیات مناطق مختلف کشور و تجارب بین المللی مرتبط در زمینه کارآفرینی. - بومی سازی مدل های موفق بین المللی توسعه و ترویج کارآفرینی.
۱۰	توانمندسازی کارشناسان و مدیران کلیه دستگاه های اجرایی	سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	اعضای شورای عالی آموزش و تربیت فنی ، حرفه ای و مهارتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	ارائه آموزش های کارآفرینی برای کارشناسان و مدیران دستگاه های اجرایی
۱۱	ایجاد ساختارهای سازمانی در جهت توسعه و ترویج کارآفرینی	سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور	اعضای شورای عالی آموزش و تربیت فنی ، حرفه ای و مهارتی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری	- راهبری و همکاری درتشکیل و توسعه نهادهای فناوری کارآفرینی مهارتی و دانش بنیان(مراکز تخصصی آموزش های کارآفرینی و مهارت های کسب و کار،آموزشگاه های آزادتخصصی کارآفرینی و مهارت های فنی و حرفه ای ، توسعه پارک های علم و فناوری، مراکز رشد، ایجاد و توسعه مناطق ویژه کارآفرینی، ایجاد و توسعه شهرکهای فناوری،.....)

ویژگی های برنامه عملیاتی آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار

اجزای زیست بوم توسعه کسب و کار نوپا و فناورانه سازمان آموزش فنی و حرفه ای

اهداف کلان	زیر ساخت ها و پیش نیازها	سطوح	عنوان فعالیت	جامعه هدف	ظرفیت اجرا	زمان اجرا
توسعه کارآفرینی فناورانه و نوآورانه سازمان آموزش فنی و حرفه ای	تدوین و تصویب طرح	افزایش آگاهی / تغییر نگرش و رفتار	برگزاری همایش دو روزه آشنایی با استارتاپ ها ، شتابدهنده ها و رویکردهای فناورانه خود اشتغالی	مدیران کارآفرینی/مدیران سازمان	۵۰۰ نفر	خرداد ۱۴۰۰
تقویت روحیه خود اشتغالی و تیم سازی در سازمان	توانمند سازی مدیران سازمان		برگزاری دوره ضمن خدمت آشنایی با استارتاپ ها، رویدادها و فناوری های دانش بنیان	مدیران / کارشناسان	۵۰۰ نفر	خرداد ۱۴۰۰
			بازدید از مراکز علمی، پارک ها، شتاب دهنده ها و	مدیران / کارشناسان	۲۵۰ نفر	خرداد ۱۴۰۰
ارتقای هویت مهارت آموزان با تمرکز بر فناوری و کارآفرینی	همکاری بین بخشی میان مراکز تخصصی استانها	طریق توانمند سازی آگاهی رسانی و تغییر رفتار از	برگزاری همایش و برنامه هایی جهت آشنایی با اهمیت کار آفرینی و خود اشتغالی و چگونگی راه اندازی کسب و کار	مدیران / کارشناسان	۵۰۰ نفر	خرداد ۱۴۰۰
	همکاری برون بخشی بخصوص وزارت کار		برگزاری کمپ ها ، استارتاپ ویکندها، و TED ها	مدیران / کارشناسان	۱۵۰ نفر	خرداد ۱۴۰۰

اهداف کلان	زیر ساخت ها و پیش نیازها	سطوح	عنوان فعالیت	جامعه هدف	ظرفیت اجرا	زمان اجرا
تمرکز بر فناوری و کارآفرینی	جلب مشارکت و همکاری سایر نهادها و سازمانهای مربوطه	تغییر نگرش و رفتار	ورود به دوره های کارورزی	مدیران کارآفرینی/مدیران سازمان	۵۰۰ نفر	خرداد ۱۴۰۰
			خود اشتغالی	مدیران / کارشناسان	۵۰۰ نفر	خرداد ۱۴۰۰
			راه اندازی کسب و کار نوپا	مدیران / کارشناسان	۲۵۰ نفر	خرداد ۱۴۰۰
			کارآفرینی سازمانی	مدیران / کارشناسان	۵۰۰ نفر	خرداد ۱۴۰۰

برنامه های آموزشی – عملیاتی

جهت آموزش و توانمندسازی: (مدیران کل ستادی و مناطق-روسای مراکز آموزش فنی و حرفه ای و دپارتمان های تخصصی آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار – مربیان کارآفرینی)

✓ شرح مختصر دوره های پیشنهادی:

در این دوره ها شرکت کنندگان :

الف) با مفاهیم اولیه کارآفرینی و علائق و توانمندی های خود در این حوزه آشنا شده و سپس اهداف خود را مشخص کرده و بعد از آن به تشخیص فرصت های کارآفرینی در اطرافشان می پردازند .

ب) شرکت کنندگان با مفاهیم بوم ناب شامل مفاهیم کلیدی مشتری ، ارزش ، ارتباط با مشتریان ، مساله ، راه حل ، سنجه های کلیدی ، برتری مطلق ، جریان درآمد و هزینه آشنا می شوند و درست ترین مسیر را برای تکمیل بوم ناب کسب و کار طی کنند .

ج) افراد با آموزه هایی از جمله شناخت بازار ، بازاریابی و تبلیغات ، مدل کسب و کار ، استراتژی های کسب و کار و سایر موضوعات آشنا می شوند.

د) شرکت کنندگان با آشنایی با مفاهیم : تحلیل های درونی و تحلیل محیط کسب و کار ، تحقیقات بازار ، رقبا و مزیت رقابتی ، کانالهای جذب و فروش ، استراتژی های ورود به بازار ، خروج از کسب و کار ، بیزینس پلن یک صفحه ای ، نام تجاری و برند ، بسته بندی ، قیمت گذاری ، شکل حقوقی ، تامین زیرساخت ها و چالش ها و ریسک ها آشنا می شوند و به تکمیل بوم راه اندازی کسب و کار خود می پردازند .

ه) شرکت کنندگان با روش تامین مالی ، جریان نقدینگی و ارائه به سرمایه گذار آشنا می شوند.

هدف اصلی از طراحی و برگزاری این دوره ها ترویج و آموزش فرهنگ کارآفرینی سازمانی و آشنایی با فرآیند راه اندازی یک کسب و کار است .

❖ تربیت مربی کارآفرینی :

این دوره با هدف آموزش و تربیت مربیان کارآفرینی در جهت توسعه فرهنگ کارآفرینی در کشور، و آموزش مهارت های کارآفرینی به کارآموزان ارائه خواهد شد.

به طور کلی، فرایند این دوره در مراحل زیر خلاصه می شود:

الف) شرکت در آزمون اولیه جهت سنجش ویژگی های شخصیتی و مهارت های کارآفرینانه

ب) در صورت تایید و پذیرش در آزمون اولیه، شرکت در دوره حضوری فشرده و ارزیابی عملکرد متقاضیان

ج) شرکت در دوره مجازی آموزش‌های مربیگری در حوزه‌های متفاوت در رابطه با مربی‌گری، منتورینگ و تسهیلگری.

د) شرکت در ارزیابی نهایی که به صورت تشریحی و مجازی از طریق سایت تربیت مربی صورت می‌گیرد.

✓ دوره‌های حضوری به صورت فشرده با حضور اساتید حوزه کارآفرینی برگزار می‌گردد که در این دوره ضمن آشنایی متقاضیان با نحوه برگزاری دوره‌های KAB و SIYB، منتورینگ، تسهیلگری این سرفصل‌ها به شرح ذیل ارائه می‌گردد:

- آشنایی با زندگینامه کارآفرین برتر ایرانی و تاکید بر داشتن الگوی نقش موفق در زندگی
- آشنایی با اصول شناخت دقیق علائق و توانمندی‌ها و آموزش نحوه کشف استعدادها و علائق کارآموزان
- آموزش هدفگذاری موثر و برنامه ریزی برای نیل به هدف و آشنایی با ویژگی‌های یک هدف مناسب
- آموزش چگونگی کشف فرصت و ایده متناسب با مشکلات و نیازهای کشور و به مثابه آن نیازهای هر استان
- چگونگی تامین منابع مورد نیاز برای اجرایی و عملیاتی کردن ایده‌ها
- آموزش بوم مدل کسب و کار و مدل سازی یک ایده و آموزش نحوه ارائه آن برای کارآموزان
- آشنایی با عناصر بازار و تحلیل بازار متناسب با ایده‌های ارائه شده
- آشنایی با مفاهیم بازاریابی و تبلیغات و نحوه انتقال آن به کارآموزان
- آموزش روش‌های مختلف کسب درآمد و محاسبه و برآورد هزینه اجرایی کردن ایده مورد نظر
- آموزش تکمیلی بوم کسب و کار

جهت طی ادامه فرآیند دوره الزامیست متقاضیان پس از مطالعه محتوای مجازی، در آزمون تشریحی آنلاین شرکت نمایند. پذیرش مربیان منوط به طی کردن کامل فرآیند و تایید اساتید محترم دوره خواهد بود.

❖ تربیت مدیران کل ستادی و مناطق-روسای مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای و دپارتمان‌های تخصصی آموزش کارآفرینی و مهارت‌های کسب و کار

این دوره با اهداف :

۱. آموزش و ارتقای دانش افراد در حوزه کارآفرینی
۲. آموزش و توانمند سازی مهارت‌های افراد در حیطه کارآفرینی
۳. مدیریت راه اندازی دپارتمان‌های تخصصی آموزش کارآفرینی و مهارت‌های کسب و کار و مدیریت تیم‌های کاری استانها
۴. مدیریت مربیان کارآفرینی استانها و برنامه ریزی آموزشهای کارآفرینی به متقاضیان جامعه هدف.

در این دوره سرفصل‌های ذیل آموزش داده می‌شود:

الف : فرهنگ کارآفرینی ، ذهنیت کارآفرینانه ، قصد کارآفرینانه ، رفتار کارآفرینانه ، آشنایی با شتابدهنده ، مدلها و اجزای آن و جایگاهش در اکوسیستم استارت آپی و بوم شتابدهنده

ب : اصول منتورینگ و تیم سازی (برقراری روابط مبتنی بر اعتماد ، شناخت مخاطبان ، تسهیلگری و رویارویی

الگوی نقش)

ج : برنامه شتابدهی ، مدل کسب و کار شتابدهنده ، تمایز شتابدهنده ها ، پوزیشنینگ ، پذیرش ، بررسی شتابدهنده های خارجی و ایرانی ، مدل های ارزیابی شتابدهنده ها ، ساختن کامیونیتی حول شتابدهنده ، ارزیابی شتابدهنده و تاثیرش ، رویدادهای شتابدهنده ، متریک های رشد شتابدهنده (شاخص های کلیدی عملکرد و نتیجه)

د : بازدید از شتابدهنده های موفق پارادایس هاب ، دیموند

ه : توسعه محصول و خدمت ، تجاری سازی فناوری ، بازاریابی ، تدوین مأموریت و اهداف شتابدهنده و تعیین حوزه تخصصی

ر : جمع بندی دوره ، مسائل حقوقی ، مدل های درآمدی شتابدهنده ها ، برنامه ریزی مالی ، مراحل سرمایه گذاری ، انواع روش های تأمین مالی ، فنون مذاکره و ارتباطات

دوره تفکر کارآفرینانه :

ابتدا وینار ۲ ساعته با عنوان "در مسیر کارآفرینی" برگزار می شود و سپس دوره ای با عنوان : **"دوره تفکر کارآفرینانه و ایجاد کسب و کار در عصر حاضر"** برگزار می گردد که سرفصل های آن در زیر آمده است :

ردیف	موضوع	زمان
۱	کشف و خلق فرصت های کارآفرینی	۲ ساعت
۲	طراحی کسب و کار	۲ ساعت
۳	ایجاد کسب و کار (مبانی حقوقی ، تحلیل محیط و آشنایی با اکوسیستم)	۲ ساعت
۴	تحلیل و ارزیابی بازار	۲ ساعت
۵	تفکر استراتژیک و ارزیابی اقتصادی	۲ ساعت

دوره کوتاه مدت MBA با رویکرد کارآفرینی اجتماعی :

طراحی و اجرای دوره ی ویژه برای مدیران کل و روسای دپارتمان های تخصصی آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار و مراکز ثابت آموزش فنی و حرفه ای تا افراد بتوانند با مبانی کسب و کار و اصول مدیریتی روز دنیا آشنا شده و یاد بگیرند که چگونه دانش خود را به مهارت های کاربردی و اجرایی تبدیل کنند.

در این دوره آموزش داده می شود که چگونه خلاقیت خود را به مرحله ی اجرا رسانده و منابع انسانی را به چه صورت باید مدیریت کرد تا روند کار به خوبی پیش رفته و بهترین نتیجه به دست آید.

ارائه ی بهتر خدمات و مدیریت حرفه ای کسب و کار، همچنین طراحی و تولید محصول کاربردی و ارتقای شغلی تنها گوشه ای از مزایایی است که گذراندن این دوره به همراه دارد.

لازم به ذکر است این دوره با رویکرد اجتماعی و مباحث روز کارآفرینی و نوآوری و بازاریابی اجتماعی برگزار می گردد .

سرفصل های دوره :

ردیف	نام درس	مدت زمان (ساعت)
۱	کارآفرینی اجتماعی و تحلیل محیط کسب و کار	۱۴
۲	خلاقیت و نوآوری (با تکیه بر نوآوری اجتماعی)	۱۴
۳	طراحی و توسعه محصول	۱۴
۴	طراحی کسب و کار و تامین مالی	۱۴
۵	بازاریابی و مدیریت فروش و دیجیتال مارکتینگ	۱۴
۶	روابط انسانی (تیم ، رهبری ، مذاکره و ...)	۱۴
۷	تحلیل های مالی و مدیریت مالی	۱۴
۸	مدیریت کسب و کار (مسائل حقوقی ، مدیریت ریسک و ...)	۱۴
۹	تحول دیجیتال و آشنایی با اکوسیستم	۱۴
۱۰	تفکر استراتژیک و حل مساله	۱۴

خدمات بخش آموزش و مشاوره دپارتمان های تخصصی آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار:

• خدمات آموزشی:

- برگزاری کارگاه های چند ساعته: هدف از برگزاری این نوع کارگاه ها انتقال مفاهیم و دانش تخصصی یا عمومی در حوزه کسب و کار و کارآفرینی به گونه ای می باشد که در طول چند ساعت و یک جلسه آموزشی به کسب و کارهای نوپا آموزش داده شود. برای مثال کارگاه چگونگی ارائه به سرمایه گذار، مدل کسب و کار ناب و..
- کارگاه های چند روزه: هدف از برگزاری این نوع کارگاه انتقال مفاهیم تخصصی می باشد که برای آموزش آنها نیاز به حداقل ۲۰ ساعت می باشد. برای مثال کارگاه شم بازاریابی، تعیین شاخص های کلیدی عملکرد و ارزیابی آنها و...
- کارگاه های دوره ای (business courses): هدف از برگزاری این نوع دوره ها آموزش تخصصی و جامع مفاهیم عمیق کسب و کاری می باشد. برای مثال دوره صفر تا ۱۰۰ راه اندازی استارتاپ یا دوره صفر تا ۱۰۰ تامین مالی استارتاپ و...
- بوت کمپ: هدف از برگزاری این نوع کارگاه ها آموزش مهارت های تخصصی کاری به نیروهای استارت آپی یا افراد علاقمند به کار در حوزه استارت آپی در جهت رشد و توسعه کسب و کار نوپا می باشد. برای مثال دوره های برنامه نویسی یا دوره تدوین استراتژی های کسب و کار و...

• خدمات مشاوره ای:

✓ برگزاری جلسات مشاوره ای: هدف از برگزاری این جلسات ارائه خدمات آموزشی بنا به تقاضا موجود به موسس یا تمام اعضا استارتاپ می باشد. این خدمت می تواند به مانند یه رویداد در چند روز انجام گیرد.

✓ برگزاری جلسات مشاوره آنلاین: هدف از برگزاری این دسته از خدمات مشاوره ای استفاده از پلتفرم های آنلاین برای خدمت رسانی به استارتاپ های ساکن در شهرهای دیگر می باشد.

✓ اجرا موارد مشاوره ای: هدف از این خدمت این است که بتوانیم در صورت تقاضا استارتاپ ها تیم های مشاوره ای را در انواع حوزه های کسب و کاری در اختیارشان قرار دهیم که علاوه بر مشاوره کار اجرا و نظارت نیز بر عهده داشته باشند.

❖ دوره های آموزشی پایه ای مفاهیم و تخصصی کسب و کار - کارآفرینی و استارت آپ که بایستی در اولویت برنامه های دپارتمان های تخصصی آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار قرارگیرد.

ردیف	نام دوره ها	عنوان کارگاه های هر دوره	توضیحات تکمیلی
۱	از ایده تا اجرا کسب و کار	آشنایی و تدوین اعتبار سنجی مسئله و امکان پذیری ایده	در این دوره به شرکت کنندگان کمک می شود تا ایده خود را از لحاظ عملیاتی بودن و قابل اجرا بودن بسنجد و بعد از آن بتوانند برنامه اجرایی برای آن تدوین کنند و در نهایت آن را به سرمایه گذار جهت جذب سرمایه معرفی نمایند.
		آشنایی و طراحی انواع مدل کسب و کار	
		اندازه گیری بازار و تخمین بازار هدف	
		آشنایی با تدوین برنامه مالی	
		آشنایی با تدوین برنامه تبلیغاتی	
		کمینه محصول پذیرفتنی	
۲	دوره از ایده تا محصول	آشنایی با مفهوم استارتاپ ایده پردازی مسیر توسعه استارتاپ ها آشنایی با اکوسیستم استارت آپ ایران و جهان	در این دوره به شرکت کنندگان کمک می شود تا به خوبی مفاهیم پایه ای برای تبدیل ایده به محصول را یادگیرند.
		تیم تیم سازی خود شناسی و شخصیت شناسی روش پیدا کردن هم تیمی و کارمند کار تیمی در استارتاپ ها رفتار سازمانی منابع انسانی در استارتاپ ها	
		مسئله تفکر نقادانه تفکر استراتژیک حل مسئله روش TRIZ تفکر طراحی	
		مدل سازی بوم مدل کسب و کار	

	متدلوژی نوپای ناب بوم ناب		
	اعتبار سنجی ابزارهای اعتبار سنجی ایده و مسئله فرآیند یادگیری از مشتری فرآیند مصاحبه با مشتری		
۳	آشنایی یا صفر تا ۱۰۰ فرآیند تامین مالی چگونگی ارزیابی و ارزش گذاری استارت آپها (valuation & due diligence) تعیین شاخص های کلیدی عملکرد و نقش آنها در جذب سرمایه موفق آشنایی با تکنیک های ارائه به سرمایه گذار آشنایی با کلیدی ترین نکات حقوقی و انواع قراردادهای حقوقی فی ما بین استارت آپ و سرمایه گذار آشنایی با جنبه های مالی و حسابداری قراردادهای فی مابین سرمایه گذار و استارت آپ	چگونه جذب سرمایه موفق داشته باشیم	
۴	در این دوره به شرکت کنندگان کمک می شود تا بتوانند با مراحل رشد آشنا شوند استراتژی های آن را فراگیرند و بتوانند برنامه های مناسب با استراتژی و هدف گذاری کسب و کار خود بنویسند	استراتژی های ورود به بازار استراتژی قیمت گذاری استراتژی های رشد سنجه های کلیدی زمان تغییر استراتژی هک رشد	رشد
۵	در این دوره به شرکت کنندگان کمک می شود تا بتوانند به خوبی با روند طراحی و توسعه محصول آشنا شوند.	طراحی محصول کمینه محصول پذیرفتنی (MVP) توسعه محصول	طراحی و توسعه محصول
۶	در این دوره به شرکت کنندگان کمک می شود که مدیریت پروژه را به درستی یاد بگیرند.	کلیات حقوق مالکیت فکری و نحوه حراست از ایده ها نظام ثبت اختراعات داخلی نظام ثبت اختراعات بین المللی نظام ثبت طرح های صنعتی داخلی نظام ثبت طرح های صنعتی بین المللی تفاوت نظام حمایت از اسرار تجاری و ثبت اختراعات نظام ثبت علائم تجاری داخلی نظام ثبت علائم تجاری بین المللی	دوره های حقوق مالکیت فکری و حراست از ایده ها
۷	در این دوره شرکت کنندگان یاد می گیرند چگونه جذب نیروی انسانی موفق داشته باشند (چه نیروی کاری مناسب کسب و کار آنها می باشد) و چگونه می توان این سرمایه انسانی را مدیریت کرد و از آن به نحو بهینه	چگونگی یافتن هم تیمی مناسب آشنایی با کار تیمی و تیم سازی خلاقیت و حل مسئله بازخورد دادن ارتباطات، مدیریت تعارض، گوش دادن	چگونه جذب سرمایه انسانی موفق داشته باشیم و چگونه آنها را مدیریت کنیم

ای استفاده کرد			
در این دوره به شرکت کنندگان کمک می شود که با توجه به کسب و کار خود برنامه تبلیغاتی مناسبی برای آن پیدا کنند و علاوه بر آن با چگونگی انتشار تبلیغات و جذب و نگه داشت مشتریان آشنا شوند و بتوانند آن را به نحو کاربردی اجرا نمایند.	استفاده از بوم کسب و کار برای بازاریابی	دوره جامع دیجیتال مارکتینگ پایه ای	۸
	آشنایی با بوم دیجیتال مارکتینگ		
	تشخیص بازار هدف و سگمنت بندی و نوشتن پرسونا		
	نیچ مارکت		
	مدل محتوا ناپچی کا		
	تشکیل تیم های دیجیتال مارکتینگ		
	اینستاگرام مارکتینگ		
	ویدیو مارکتینگ		

استانداردهای کارآفرینی بارگذاری شده بر سایت سازمان

ردیف	عنوان استاندارد
۱	آماده شدن برای راه اندازی کسب و کار نوآورانه Orientation to innovative business creation
۲	بهبود کسب و کار نوآورانه Expand innovative business
۳	تسهیلگری
۴	توسعه کسب و کار نوآورانه Improve innovative business
۵	خلاقیت در کارآفرینی - خوشه صنعت
۶	خلاقیت و نوآوری در محیط کار
۷	راه اندازی کسب و کار نوآورانه Setting up an innovative business
۸	راه اندازی کسب و کار به روش Lnsie Life skills - know business- start business- improve business- expand business
۹	شناسایی اصول راه اندازی کسب و کارهای متوسط و کوچک (SME)
۱۰	شناسایی اصول نوآوری باز در کسب و کارهای نوآورانه
۱۱	کارآفرینی SYB Start your business
۱۲	کارآفرینی با رویکرد KAB (سطح تکمیلی)
۱۳	کارآفرینی با رویکرد KAB (سطح کامل)
۱۴	کارآفرینی با رویکرد KAB (سطح مقدماتی)
۱۵	کارآفرینی در شرکت های دانش بنیان
۱۶	کارآفرینی در گردشگری
۱۷	کارآفرینی روستایی - خوشه کشاورزی
۱۸	کارآفرینی سازمانی

کارآفرین	۱۹
Entrepreneur	
کوچینگ توسعه فردی و کسب و کار	۲۰
مدیر ارشد کسب و کار MBA	۲۱
Master of business administration	
مدیر کسب و کار الکترونیکی	۲۲
مشاور ارشد تجاری سازی فناوری و نوآوری	۲۳
مهارت های کارآفرینی	۲۴
Entrepreneurship skills	

فرم شماره ۱										
هدف کلی		ایجاد تعادل در بازار کار								
راهبرد		توسعه اشتغال مبتنی بر کارآفرینی								
سیاست		توسعه کمی کیفی مهارت های کارآفرینی								
عنوان هدف کمی		اجرای آموزش		واحد متعارف	نفر دوره	مقدار هدف کمی			۳۶۰۰۰۰	
برنامه اجرایی		برگزاری دوره های آموزشی توسعه کارآفرینی/ کسب و کار								
ردیف	عنوان فعالیت/طرح	واحد متعارف	ضریب اهمیت	حجم عملیات				منابع مالی مورد نیاز (م.ر)		
				سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	جمع سالانه ه (م.ر)	هزینه ای	تملک دارایی
۱	هماهنگی با دستگاهها و موسسات متولی کار آفرینی و کسب وکار	دستگاه	٪۲۰	۵۰	۳۰	۲۰	۱۰	۱۱۰		
۲	پیشنهاد تدوین استانداردهای مورد نیاز دوره های کارآفرینی بر اساس نیاز	استاندارد	٪۲۰	-	۳	۱		۴		

توسعه، ایجاد و پایدار سازی کسب و کارهای کوچک و متوسط										راهبرد	
حمایت از توسعه و تثبیت کسب و کارهای کوچک و متوسط										سیاست	
عنوان هدف کمی		برگزاری رویداد		واحد متعارف		رویداد		مقدار هدف کمی		۳۱	
برگزاری رویداد کارآفرینی و استارت آپی										برنامه اجرایی	
ردیف	عنوان فعالیت/طرح	واحد متعارف	ضریب اهمیت	حجم عملیات				منابع مالی مورد نیاز (م.ر)		محل تأمین منابع مالی	
				سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	جمع سالانه (م.ر)	هزینه ای		تملک دارایی
۱	هماهنگی و تعامل با دستگاهها و موسسات متولی رویکرد استارتآپی و کار آفرینی و تعامل با طرف های تفاهم نامه های ذیربط	دستگاه	٪۳۰	*	*	*	*	*			
۲	شناسایی و جذب اسپانسر حامی مالی و سرمایه گذاری	اسپانسر	٪۲۵	*	*	*	*	*			
۳	برگزاری (حضور) در رویداد استارتآپ و ارائه گزارش به ستاد	رویداد	٪۳۵	۴	۱۰	۱۰	۷	۳۱			
	تحلیل عملکرد ادارات کل توسط ستاد	گزارش	٪۱۰	*	*	*	*	*			
فرم شماره ۱											
ایجاد تعادل در بازار کار										هدف کلی	
توسعه، ایجاد و پایدار سازی کسب و کارهای کوچک و متوسط										راهبرد	
توسعه ی مشاغل اقشار خاص، خانگی، خود اشتغالی و کسب و کارهای کوچک و متوسط										سیاست	
عنوان هدف کمی		اجرای آموزش مشاغل خانگی و کسب و کارهای کوچک و متوسط		واحد متعارف		نفر ساعت		مقدار هدف کمی		۱۴۲۲۸۰۰۰	
همکاری ، برنامه ریزی و نظارت در برگزاری دوره های آموزش مشاغل خانگی										برنامه اجرایی	

ردیف	عنوان فعالیت/طرح	واحد متعارف	ضریب اهمیت	حجم عملیات							منابع مالی مورد نیاز (م.ر)		محل تأمین منابع مالی
				سه ماهه اول	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	جمع سالانه (م.ر)	هزینه ای	تملک دارایی			
۱	برنامه ریزی و اجرای دوره های آموزشی مورد نیاز متقاضیان و	نفر- ساعت	٪۷۰	۳۲۰۰۰۰	۳۸۰۰۰۰۰	۳۸۲۸۰۰۰	۳۴۰۰۰۰	۱۴۲۲۸۰۰۰					
۲	ارائه گزارش فصلی توسط ادارات کل به ستاد	گزارش	٪۱۵	*	*	*	*	*					
۳	تحلیل عملکرد ادارات کل توسط ستاد	گزارش	٪۱۵	*	*	*	*	*					

منابع انسانی شاغل در دپارتمان تخصصی آموزش های کارآفرینی و مهارت های کسب و کار

ظرفیت های فرآیند اجرایی آموزش کارآفرینی و مهارت های کسب و کار در سازمان آموزش فنی و حرفه ای در کشور

تعداد مربیان کارآفرینی (دارای کد مربیگری از مرکز تربیت مربی)	۷۳۶ نفر
تعداد مربیان، کارشناسان و مسئولین دپارتمان های تخصصی که بصورت مستقیم فعالیت دارند	۱۸۰ نفر
تعداد دپارتمان های فعال و دارای مجوز دبیرخانه شورای گسترش در استانها	۳۱ دپارتمان
عملکرد آموزش کارآفرینی در سال ۹۸	۱۰۸۰۰۰۰ نفر ساعت
عملکرد آموزش کارآفرینی نه ماهه سال ۹۹	۵۵۷۰۰۰ نفر ساعت (وضعیت کرونا محدودیت هایی را در اجرای این دوره ها به همراه داشته است)
پتانسیل آموزش در مراکز تخصصی در بخش دولتی	۱۳۲۷۰۰۰۰ نفر ساعت

یک دپارتمان

وجود دپارتمان تخصصی کارآفرینی در مرکز تربیت مربی کرج
جهت تامین مربیان و بازآموزی مربیان موجود

اعضای کمیته راهبری سند

آقایان : علیرضا حاتم زاده، حبیب عرفان منش ، ابوالفضل علیزاده و کمال احمدآلی

گروه کارشناسی

آقایان : رضا حاجی علی اکبری، حبیب الله حسن زاده، سلطانعلی خانی، مسعود رضیان و خانم زیبا محمدی

دبیر خانه

دفتر راهبری اجرای آموزش